

CENA PRENUMERATY:

Zodli miesięcznie mk. 40,— kwartale mk. 120,—, dla robotników miesięcznie mk. 32,—.
Za odoszenie do domu dopłaca się miesięcznie mk. 5,—.
Na prowincji miesięcznie mk. 45,—, kwartalnie mk. 135,—.
Za granicę miesięcznie marek 60,—.

Numer pojedynczy:
2 marki.

Redaktor przyjmuje interesantów od godziny 3 do 4 popołudniu.

Sekretariat otwarty od godziny 3 do 4 i od godziny 6 do 7 wiecz.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Kierownik administracji przyjmuje od godziny 3 do 6 popołudniu.

KURJER ŁÓDZKI

ROK DWUDZIESTY PIERWSZY.

Numer pojedynczy 2 marki

CENY OGŁOSZEN:

Miejscowe.

Zwyczajnie mk. 2.50 za wiersz petytowy jednolamowy (str. 7 lamów) Drobnie 40 fen. za wyraz, najmniej mk. 4.—. Dla poszukujących pracy 30 fen. za wyraz. Nadejane przed tekstem mk. 7.— w tekście mk. 8.— po tekście mk. 4.— za wiersz petytowy jednolamowy (str. 5 lamów.) Nekrologii mk. 2.50 za wiersz petytowy (strona 5 lamów). Komunikaty mk. 3.50 za wiersz.

Zamiejscowe.

Zwyczajnie mk. 3.—, drobnie 55 fen. nadesłane przed tekstem mk. 8.— w tekście mk. 10.—, za tekstem mk. 6.— nekrologii mk. 4.—.

Zagraniczne.

100% drożej od zamiejscowych. Za terminowy druk ogłoszeń komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Redakcja i administracja Zachodnia 37, skrzynka pocztowa 132. Telefon 229. Filja administracji Piotrkowska 123.

Na zasadzie uchwał zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr Polski

Dzielnia 18.

Pod Dyrekcją Al. Zelwerowicza

Poniedziałek 27 IX po cenach zniz.

„Jeszcze wczoraj“

szuka w 4 akt. L. Wólczyński, Chyław

Wtorek 28 IX po cenach zwyczaj.

„Papierowy kochanek“

3 aktów z prologiem J. Szaniawskiego

Wojska nasze zdobyły Grodno.

WARSZAWA, 26 września (PAT.) — Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 26 września:

Po ciężkich walkach zajęliśmy Grodno, biorąc znaczną ilość jeńców i materiałów wojennych.

Na północ od Niemna oddziały nasze ścigają pobitego nieprzyjaciela. Kilkakrotne ataki nieprzyjacielskie na Lubicz oparto z wielkimi dla nieprzyjaciela stratami.

Na przestrzeni Rożany—Wołkowysk skonstatowano stopniowe wycofywanie się bolszewików za rzekę Szczarę.

Na północ od Równego rozbiliśmy energicznym wypadem 19 brygadę piechoty sowieckiej, która ostatnio miała prowadzić akcję w celu odzyskania Równego.

Na północ od Wołoczysk nasze oddziały osiągnęły Medynę i Toki, zmuszając nieprzyjaciela do odwrotu w kierunku północno-wschodnim.

Na wschód od Zbrucza armja ukraińska w dalszym ciągu rozszerza swe ugrupowania.

Naczelne dowództwo wojsk polskich, sztab generalny.

Polska i bolszewicka deklaracja pokojowa.

Ryga, 25 września (PAT) — Radio. Łódzkie biuro prasowe donosi: Dziś o godzinie 1 po południu Joffe zagał drugie posiedzenie konferencji pokojowej w Rydze. Porządek dzienny przewidywał deklarację polską, jednakże, za późniejszą obopólną zgodą, Joffe przeczytał rosyjską deklarację (Przerwa w radio)... cytując wczorajsza deklarację, która wczoraj została przyjęta przez wszechrosyjski Centralny Komitet Wykonawczy...

Tekst tej deklaracji jest w skróceniu następujący:

Wojna wstrzymywana przez militarna entente grozi kampanią zimową, która przyniosła tak ciężkie cierpienia dla szerokiego mas, że zarówno rząd sowiecki jak i najwyższe rosyjskie ciało ustawodawcze wszechrosyjski Centralny Komitet Wykonawczy uważał za swój obowiązek przedsięwziąć wszelkie kroki, aby temu zapobiedz. Wszzechrosyjski Gen. Kom. Wyk. jest tego zdania, że podstawą rychłego porozumienia powinno być samostanowienie na wszelkich terytorjach, których granice były kwestionowane podczas wojny.

1) Niepodległość Ukrainy, Litwy i Białorusi powinny być zadeklarowane uroczystie i oficjalnie przez obie strony, to znaczy tak przez Rosję jak i

Polskę. Również i niepodległość Wschodniej Galicji powinna być uznana.

2) Jako środek do wyrażonego uznania odnośnych narodów powinno być uznanie istniejących ciał reprezentacyjnych: Sejm, Parlament i kongres sowiecki.

W sprawie Wschodniej Galicji Rosja godzi się na plebiscyt na podstawie nie zasad sowieckich lecz zwyczajnych burżuazyjnych metod demokratycznych. Jednakże podstawa samostanowienia w celu ugody stawałaby się niemożliwa, gdyby polska delegacja odrzuciła niepodlegający dyskusji fakt, że tak Ukraina jak i Białoruś wykonały już swoje samostanowienie w roku 1918.

Pragnąc uniknąć wszelkiej zwłoki Wszzechros. Cen. Kom. Wykonawczy upoważnia delegację sowiecką do zawarcia niezwłocznie układu stanowiącego podstawę do pokoju na następujących zasadach.

1) Rząd rosyjski zrzeka się dawniejszych swych żądań dotyczących tak redukcji jak i demobilizacji armji polskiej, jakoteż oddania Rosji kolei Grajewskiej.

2) Rosja gotowa jest podpisać tak zawieszenie broni, jak i pokój przyznając że granica polsko-rosyjska ma być położona znacznie dalej na wschód

aniżeli to było postanowione przez Radę ententy. Odrzucenie tej propozycji oznaczałoby, iż Polska zamierza rozpocząć kampanię zimową.

Wszzechrosyjski Cen. Kom. Wyk. podtrzymuje ważność tych propozycji na 10 dni. O ile te preliminaria nie zostaną podpisane do 5 października, wówczas rząd sowiecki ma prawo zmienić swoje warunki. Czyniąc taką ofiarę dla pokoju, Rosja sowiecka uznaje władzę tak rosyjskiego jak i polskiego ludu pracującego, które są gotowe bronić się same, jeśli Polska będzie chciała prowadzić wojnę dalej. Z tego powodu Wszzechros. Cen. Kom. Wykon. stwierdza, że nieuwzględnienie tych propozycji istotnie rozstrzygnie kwestję kampanji zimowej.

Po krótkiej przerwie wice-minister Dąbski oświadczył, iż delegacja polska przyjmuje z zadowoleniem wiadomość o rosyjskiem zrzeczeniu się niemożliwych do przyjęcia warunków mińskich. Polska delegacja również pragnie jak najszybszego zawarcia pokoju.

Następnie wice-minister Dąbski odczytał polską deklarację: Polska nie ma zamiaru ugruntywać swej wielkości (Przerwa w radio) przez ucisk innych narodów. Polska chce być czynnikiem (Kilka słów

nieczystych) tak dla ogólnego pokoju jaki i własności narodów. Wyrażając swoje przekonanie, że tylko porozumienie z Rosją stanowi najlepszą gwarancję przeciwko ponowniu się militaryzacji konfliktów, polska delegacja proponuje następujące zasady pokoju wstęp nego.

1. Obie strony wzajemnie gwarantują uznanie zupełnej suwerenności jak i nie mieszania się do spraw wewnętrznych drugiej strony.

2. Granica terytorjalna (słowa nieczytelne) od Polski przez cesarstwo rosyjskie, nie pójdzie stosownie do pretensji historycznych, lecz stosownie do interesów życiowych obu stron. Sprawy narodowościowe, podlegające dyskusji na owych terytorjach, mają być rozstrzygnięte na zasadach demokratycznych. Każde z państw ma mieć absolutną gwarancję przeciwko zaczepce innej strony.

3. Traktat winien oznaczyć termin dla wolnego wyboru obywatelstwa czysto polskiego, czy też rosyjskiego.

4. Polska zobowiązuje się zagwarantować wolny rozwój języka i wyznań mniejszości narodowościowych.

5. Obie strony wzajemnie zrzekają się wszelkich odszkodowań wojennych.

6. Traktat winien oznaczyć termin (?)

7. Natychmiast po podpisaniu traktatu wstępnego, winne być utworzone komisje mieszane, w celu bezwzględnej wymiany internowanych osób cywilnych i jeżeli możliwe, również i jeńców wojennych.

8. Traktat winien określić czas dla amnestii Polaków w Rosji i na odwrót.

9. Obie strony rozpoczyna natychmiast pertraktacje ogólne pokojowe.

10. Natychmiast po podpisaniu traktatu winny rozpocząć się pertraktacje w sprawie konwencji ekonomicznej.

11. Oparcie kwestii obopólnej likwidacji pretensji na wzajemnem uznaniu, iż dla Polski nie powstanie żadna zobowiązanie lub ciężar z powodu dawnej przynależności do Rosji. Obopólne zrzeczenie się własności państwowych na terytorjach danej strony. Zwrot wszelkich archiwów, bibliotek i przedmiotów sztuki wywiezionych z Polski od czasu jej rozbioru. Przyznania dla Polski praw najwyższego uprzywilejowania w sprawie zwrotu i kompensaty za szkody powstałe przez rosyjską wojnę domową.

Stosownie do życzenia rosyjskiego, aby równocześnie postawić warunki, jak dla pokoju wstępnego, tak zawieszenia broni, polska delegacja proponuje wyznaczenie linii dla zawieszenia broni natychmiast skoro tylko warunki pokoju wstępnego zostaną przyjęte. Delegacja polska proponuje podjęcie pracy przez komisję, w celu przyspieszenia prac konferencji.

Po przeczytaniu polskiej deklaracji Joffe zaproponował przerwę, w celu zbadania propozycji i natychmiastowego ustanowienia komisji, w celu oznaczenia linii demarkacyjnej dla zawieszenia broni.

Dąbski odpowiedział, że kwestia utworzenia rozmaitych komisji mogłaby łatwiej być załatwiona wieczorem na konferencji prezydentów ob- delegacji.

Joffe zgodził się na to. O godzinie 3 po południu posiedzenie zostało odroczone. Następnego posiedzenie jutro o godz. 12-iej w południe.

Dziś wieczorem Dąbski oświadczył reprezentantom prasy, że deklaracja rosyjska była poważna, że zbliżono się do pokoju i że dysonanse znacznie się zmniejszily.

Wszyscy uczestnicy rokowań przyznają zgodnie, że charakter posiedzeń w Rydze różni się najzupełniej od posiedzeń w Mińsku.

Cziczewin jeszcze próbuje.

Moskwa, 25 września (PAT) Radio. Wobec zerwania pertraktacji angielsko-sowieckich, komisarz ludowy Cziczewin polecił swemu przedstawicielowi w Londynie Krassinowi oświadczyć Courzonowi, że rząd sowiecki w żądaniu rządu angielskiego, by Kamieniew opuścił Anglię widzi tylko ochęć przeciągania do nieo-

kreślonego terminu wznowienia stosunków pokojowych między Rosją, a Anglią. Podkreślając cały szereg ustępstw rządu sowieckiego, celem wprowadzenia pokoju, Cziczewin konstatuje, że rząd angielski nie chciał dopuścić do stosunków pokojowych, dlatego też rząd sowiecki składa całą odpowiedzialność na rząd angielski.

Lloyd George wzmocony.

Lingby, 25 września (PAT) Radio. Załatwienie strajku robotników wzmochno nadzwyczaj pozycją Lloyd Georęa.

Litewski minister jezdzil.

Berlin, 25 września (PAT) Radio. Przybył tutaj litewski min. spraw zagr. Ma on odbyć konferencję z rządem niemieckim a następnie udać się do Paryża i Londynu.

Wszystki biją bolszewików.

Lyon, 26 września (PAT) Radio. Według depeszy z Tcheranu, zajęli persowie Resz odrzucając bolszewików w kierunku na Enzeli.

Dla ulżenia Niemcom.

Lingby, 25 września (PAT) Radio. Amerykański delegat na konferencję finansową w Brukseli otrzymał polecenie rozpoznania delegatów ententy z zapatrywaniem rządu amerykańskiego, że Niemcom należy przyznać w sprawach handlowych pewne ułatwienia i zachęcić ich przez ulepszenia stosunków finansowych. Niekorzystny stan waluty niemieckiej uniemożliwia spłatę odszkodowań inaczej jak towarzami. Z tego powodu Ameryka poleca międzynarodowy system przyjmowania zapłaty w formie gotowych towarów za surowce. To utworzyłoby Niemcom drogę handlową z zagranicą i wzmochno ich pozycję finansową.

Anglja odetchnęła.

Chersea, 25 września (PAT) Radio. Anglja odetchnęła.

Oznałmijają, że strajk górników został odłożony. Gazety pełne są uznania dla sposobu w jaki pertraktacje prowadził rząd z robotnikami i podnoszą głównie zasługi trzech mężów, którzy taktownym i rzeczowym prowadzeniem dyskusji przyczynili się do zażegnania niebezpieczeństwa. Są nimi sir Robert Horne, Robert Smillie przewodniczący górników i Lloyd George.

Tak to rozumieć?

Bytom, 26 września (PAT). „Oberlesische Post“ donosi pod dnem 25, że rząd koalicyjny wdrożył siedziwo przeciw tym przywódcom robotników, którzy zainicjowali zgromadzenia protestacyjne w dniu 17 sierpnia.

Węgrzy są naszymi przyjaciółmi.

Budapeszt, 25 września (PAT) Radio. Hr. Henryk Csaky mianowany został 24 b. m. ministrem spraw zagranicznych. Polecil on węgierskiemu posłowi w Polsce ob następuję: Na propozycję hr. Telego, który stwierdził, że połączenie urzędu prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych przyczynia mu zbyt wiele prac i odpowiedzialności. Naczelnik Państwa zamianował mnie ministrem spraw zagranicznych. Obejmując dziś w swoje ręce kierownictwo min. spr. zagran. proszę zawiadomić rząd republiki polskiej o mej nominacji i dodać, iż ja ze swej strony dołożę wszelkich starań, aby wzmochnić przyjazne wzajemne stosunki istniejące dotąd między rządami obu krajów.

Wspomnienia z mego pobytu w Warszawie, jakoteż moje głębokie sympatie dla szlachetnego narodu polskiego, pozwalają spodziewać się, że moje zabiegi ugruntowania przyjaźni pomiędzy obu narodami znajdą podobne echo u rządu polskiego. Proszę również zawiadomić o mej nominacji węgierskiego posła w Krakowie.

Podpisano hr. Emeryk Csaky

Zjednoczenie komunistów niemieckich z bolszewikami.

Nauen, 25 września (PAT) Radio. Zgromadzenie niezawisłych socjalistów w Frankfurt nad Menem postanowiło 620 głosami przeciw 435 przyłączyć się do trzeciej międzynarodówki. Niezawisli socjaliści w całym szeregu rządu środkowych Niemiec oświadczyli się również za przyłączeniem do trzeciej międzynarodówki.

W Rosji panuje nędza.

Nauen, 25 września (PAT) Niemiecki emigrant Osban po powrocie z Rosji ogłosił w dzienniku socjalistycznym w Hamburgu sprawozdanie o traktowaniu niemieckich robotników w Rosji i o tamtejszych stosunkach. Sprawozdanie to potwierdza sprawozdanie Ditmana o nędzy panującej w Rosji.

Wrangel zajął Dobrowo.

Rzym, 25 września (PAT) Z Konstantynopola donoszą, że wojska gen. Wrangla odparły nieprzyjaciela aż do kolejowego punktu węzłowego Po-

tań, przyczem wzięto 2 tysięcy 100 jeńców, 7 armat i 20 karabinów maszynowych. W okolicy Aleksandrowska zniszczona została 85 dywizja sowiecką.

Z miasta i okolic.

Podziękowanie.

—) Niniejszym składa serdeczne podziękowanie w imieniu N. O. K. Zarząd tejże, pracownikom firmy Banku Handlowego w Łodzi za złożone Mk. 5,600 na paczki dla żołnierzy i pracownikom firmy Władysława Kruka za złożone Mk. 1009.

U fryzjerów.

a) Na ostatniem posiedzeniu cechu fryzjerów postanowiono wyptać ochotnikom ze sztafki dobrowolnych jednorazowo po 500 mk., z pozostałości obdziałeli poborowych.

Od d. 1 października uchwalono podwyższyć cennik o 50 proc. z powodu ogólnej drożyzny.

Dalej uchwalono wybrać delegację, która uda się do wojewody, aby wrócić dawne godziny pracy w zakładach fryzjerskich.

W końcu uchwalono zwrócić się do komisarsza rządu, by wydał polecenie funkcjonarjuszom policji o przestrzeganiu przez właścicieli rezerw dekretu o świętach i niedziel.

Zniesiono również abonamenty, oraz tak zw. miesięczne.

Echa 17 września 1919 r.

k) Dnia 30 września rozpoczęcie proces o zaburzeniach na Placu Wolności w 17 września 1919 r. Jako świadkowie występują prawie wszyscy przedstawiciele władz miejskich.

Kradzież w kooperatywie „Łodzianin”.

a) Onegdaj w nocy niewykryci złoczyńcy za pomocą podniesienia żaluzji z ulicy Andrzeja 17 i wybicia szyb w oknach podwójnych dostali się do wnętrza kooperatywy „Łodzianin”, skąd skradli 40 par obuwia, 5 sztuk towaru i pończochy na sumę 80,000 marek.

Teatr, muzyka i sztuka

Teatr Miejski.

Dzielnia 18.

Dzisiaj w poniedziałek dla zrzeszeń inteligentnych Teatr Miejski daje aktualną, żywą sztukę Z. Wójcickiej-Chylińskiej „Jeszcze wczoraj”

We wtorek „Papierowy kochanek” z dyr. Zelwerowiczem w roli naczelnego.

W środę po raz pierwszy po cenach niższych ukazuje się „Wyzwolenie” wspaniały dramat narodowy St. Wyspiańskiego.

Premjera „Złotej czarki” J. Słowackiego naznaczono na piątek 1 października. Reżyseruje p. Z. Noskowski.

Popierajcie handel polski.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w m. Łodzi położone, z powodu niezapłacenia raty majowej 1920 r. wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godzinie 11-ej z rana w kancelarji Wydziału Hypotecznego przy ul. Średniej Nr. 427/19 w m. Łodzi przed wyznaczonymi notariuszami, a mianowicie:

Table with columns: Nr listacy, Nr Hypoteczny, Ulica, pożyczki Rubli, Zaległość wynosi Mk. fen., Vadium Mk. fen., Suma licytacyjna Mk., Przed notariuszem, Termin licytacji. Contains 15 rows of property auction details.

Wrazie gdyby dzień wyznaczony dla sprzedaży był świętecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

Potrzebny fachowy Krojczy (czyni) do krajania bielizny. Zgłaszać się do Składu Maszyn firmy SINGER Piotrkowska 86 od 9-10 r. i odb-4np.

Papier KUPUJĘ zużyty. plac najlepsze ceny. za złoto, srebro, BRYLANTY, garderobę, bieliznę, kapy pluszowe, oraz szale czarne. Proszę się przeksosć Zachodnia nr. 32 poprzeczna oficyna I p. w 18. LUBKOWICZ.

Brylanty, Perły, Bizuterję, złoto, srebro, platynę, zegarki kupię i płaci ceny najwyższe. LUBKA Jankiewicza 20, m16 ostatnie wejś. parter

Maszyny do pisania. „Just” i „Hammond” w dobrym stanie tanfo do sprzedania. Zakład mechaniczny ul. Przejazd 16.

Kto chce kupić dom wille, majątek ziemski, i t. p. niech się zgłosi Dom Komisyjny Taszycki, Piotrkowska 90. Rejestracja bezplatna! Ubrania. Fransze wojenne od 75 do 900 mk., sukienne na zamówienie. Ubrania męskie od 1430 i wyżej, dziecięce od 200 palka chłopięce i panieńskie od 425, obuwie, kurtki, spodnie, koszule, kalesony, spodniczki damskie, towary lożkowe. Najtańiej poleca chrześcijańska składnica towarów pod firmą: Jarmark Łódzki, Piotrkowska 44 pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienie wykonywane są z dobrych materiałów i po najnowszym kroju.

Do oddania za sklep kolonialny z wszelkim urządzeniem ul. Dąbrowska 32. Akuszerka w Smiłowka przyjmuje zamówienie, Cegielniana nr. 64 Hotel Klukasa pokój nr. 6. Potrzebny chłopiec do nauki do tapicera od lat 16 lub do obsługi Dzielnia 5. Zagubione dokumenty. Antoni Ratyński zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Pudelezyk. pow. Sokółki i kartę rejestracyjną wydaną w Łodzi.

Różne. Artur Kinderman ul. Piotrkowska 139 zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi nr. 27637. Horsa Ajzenman zgubił kartę rejestracyjną rocznik 1880. Izrael Derembus zgubił paszport wydany w Łowiczu. Jakób Kalma Flek zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. Jakób Bilenberg zgubił paszport rodzinny wydany w Łodzi oraz metrykę urodzenia. Leonadja Piaczak. Marysińska 12 zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi, książeczkę legitymacyjną na chleb dla 4 osób i kartę węglową.

Moszek Chuna Białe ul. Zawadzka 23 zgubił patent i zewerberole. Ruchla Kautman zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. Stanisław Majer zgubił paszport polski wydany w Łodzi oraz kartę rejestracyjną rocznik 1889. Stanisław Laszczewski zgubił paszport rosyjski wydany w gm. Piaskowice pow. Łęczycki. Saur Popowski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. Władysław Ostrowski zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi, kartę rejestracyjną rocznik 1886 i kartę zapomogową na kmię Jana Ostrowskiego oraz 1500 marek.